

EU KIDS ONLINE II

Dette er en revideret version af det dokument, der blev udsendt i oktober i forbindelse med lanceringen af de første resultater fra EU Kids Online II undersøgelsen. I denne version er enkelte tal blevet korrigeret jf. en grundig bearbejdning af datamaterialet, men ingen rettelser ændrer på de fund og konklusioner, der præsenteres.

Dokumentet præsenterer dels de overordnede fund på tværs af Europa fra EU Kids Online II, dels nogle af de overordnede, første fund fra den danske del af undersøgelsen. En beskrivelse af undersøgelsens baggrund, design, omfang og formål er beskrevet i afsnit 1.1. Der er tale om en præsentation af udvalgte data, mens dybere analyser foretages fremover. Det samlede materiale omfatter langt flere emner, end de, der nævnes her.

for others to share, use a webcam (31%), file-sharing sites (16%) or blog (11%).

f 59% of 9-16 year olds have a social networking profile – including 26% aged 9-10, 49% aged 11-12, 73% aged 13-14 and 82% aged 15-16. Social

last time it happened – 33% told a friend, 25% told a parent. However, 25% simply stopped using the internet for a while and few changed their filter or contact settings.

Parental awareness

- f* Among those children who have experienced one of these risks, parents often don't realise this.
- f* 40% of parents whose child has seen sexual images online say that their child has not seen this; 56% of parents whose child has received nasty or hurtful messages online say that their child has not;
- f* 52% of parents whose child has received sexual messages say that their child has not; 61% of parents whose child has met offline with an online contact say that their child has not.
- f* Although the incidence of these risks affects a minority of children in each case, the level of parental underestimation is more substantial.

Parental mediation

- f* Most parents talk to their children about what

f Other relatives (47%), interestingly, are generally as

experience. The survey was conducted in children's homes, as a face to face interview. It included a self-completion section for sensitive questions to avoid being heard by parents, other family members or the interviewer.

f For full details and availability of the project methodology, materials, technical fieldwork report and research ethics, see www.eukidsonline.net.

HOVEDFUND / DANMARK

Hovedfund

98% af danske børn mellem 9 og 16 år har adgang til internet i hjemmet: Danske børn indtager en klar førsteplads, idet hele 74% har adgang i deres eget værelse, hvilket er henholdsvis 6 og 7% mere end svenske og portugisiske børn, der ligger på andenpladsen på dette punkt. Desuden har danske børn samlet set adskillige tilslutningsmuligheder i hjemmet.

Danske børns adgang til internettet via mobilen eller andre mobile platforme ligger under middel for de lande, der er undersøgt: 22% går på nettet via mobilen, mens det for eksempel er 68% i Grækenland, der gør det. Hvis man også tæller adgang fra andre mobile platforme med (17%) er der samlet set 39%, der tilgår online tjenester fra en mobil enhed, hvilket altså placerer Danmark under midten i feltet og noget under både Norge (50%) og Sverige (48%). En del af forklaringen på dette skal formentlig ses i adgang til online tjenester fra andre, personlige platforme. Som det fremgik af punktet ovenfor har danske børn den største andel af internetadgang på eget værelse. Desuden har mange danske børn og unge deres egen laptop med wireless adgang.

Danske børn er i gennemsnit 7 år, når de begynder at bruge internettet: dette ligger noget under det europæiske gennemsnit på 9 år.

Flertallet af de danske børn, der bruger internettet, er online dagligt: 81% er online dagligt, 16% er på én eller flere gange om ugen, mens kun tre % er det sjældnere. Da hyppigheden af brug stiger med alderen, kan man konkludere, at de fleste 13-16årige danske børn er online dagligt.

Danske børns kompetencer i forhold til at bruge internettet ligger kun en anelse over det europæiske gennemsnit: målt i forhold til, hvor mange ud af otte forskellige handlinger (så som at

blokere uønskede beskeder, finde information om sikker internetbrug, ændre privacy settings, blokere uønskede reklamer og junk mm) klarer danske børn i gennemsnit 4,6 mod det europæiske gennemsnit på 4,2. Man kan antage, at antallet af kompetencer stiger med alderen, men det fremgår ikke af de foreløbige fund.

Danske børn har som børn i de andre nordiske lande oftest forældre der også er online dagligt: Det vil sige, at der ikke er så stor afstand mellem børns og forældres computer- og netkompetencer, som det ses i en del andre lande.

Brug og holdninger

Danske børn er relativt kritiske overfor internettet: knap halvdelen (47%) siger, at det er "meget sandt", at der er mange ting på internettet, som er gode for børn på deres alder. Resten siger, at dette er "lidt sandt" (42%) eller "ikke sandt" (11%). Så omfattende internetbrug medfører ikke automatisk en ukritisk holdning. Dette understreges af de svenske tal, hvor langt færre er positive (28%) – dette er bemærkelsesværdigt taget i betragtning, at Sverige ligger i toppen med hensyn til adgang og brug. Man kan diskutere, hvorvidt disse holdninger afspejler konkrete egne erfaringer, og/eller i hvor høj grad digitale medier anvendes positivt i forskellige sammenhænge som for eksempel undervisning og oplysning, og/eller normative holdninger formidlet af forældre, lærere, offentlighed, kammerater og så videre.

De fleste danske børn har en profil på et socialt netværkssted: 75% har en profil, dog med langt flere

blandt de ældste end blandt de yngste. Det europæiske gennemsnit er 59%. Danske børn har dog ikke specielt mange kontakter ("venner") på deres sider, men ligger omkring gennemsnittet. Danske børn er relativt opmærksomme på, hvad man skal passe på, idet relativt få (22%) har en offentlig tilgængelig profil mod et europæisk gennemsnit på 28%. 13% viser telefonnummer og/eller adresse, hvilket er lidt under gennemsnittet på 14%. Dog siger de foreløbige tal ikke noget om, hvorvidt det er de, der også har en offentlig profil, der lægger kontaktinfo ud – det skal undersøges i de næste analyser. På et område ligger danske børn over gennemsnittet: 25% lyver om deres alder, mod de gennemsnitlige 16%. På dette område er der store udsving fra Ungarn med 2% til Spanien med 27% efterfulgt af Danmark. I senere analyser vil det være interessant at se på sammenhæng mellem hvilke netværk, børnene har profiler på, og deres opførsel. Det vil desuden være interessant at se undersøge, om man kan sige noget om kulturelle normer og konteksters betydning for opførsel på dette område.

Risiko og gener

Danmark ligger allerøverst i tabellen, når man ser på holdninger til børns oplevelse af negative ting online: 15% af de danske forældre siger, at de mener, at deres børn har oplevet noget generende på internettet, mens hele 28% af børnene siger, at de har oplevet negative ting. Dette skal selvfølgelig i senere analyser ses i forhold til, i hvor høj grad børnene føler sig generede og hvor gode de er til at håndtere negative oplevelser. Tallene demonstrerer, at danske forældre ikke får alt at vide, og/eller ikke mener, at børnene støder på noget, de føler sig generede af. Det skal også undersøges, i hvor høj grad, der er overensstemmelse mellem forældrenes opfattelse og de pågældende børns faktiske oplevelser.

Hele 94% af de danske børn siger, at der er ting på internettet, der kan genere børn på deres respektive alder: Kun i Spanien (92%), Norge (89%) og i Sverige (88%) er børnene ligeså realistiske i forhold til potentielle dårlige oplevelser. Det europæiske gennemsnit er 55%. Da det "kun" er

mens det altså er 12%, der har gjort det. Tallene viser, at kun 37% af forældrene til de børn, der rent faktisk har mødt nogle offline, siger, at det er tilfældet. Det vil sige, at danske forældre på dette område måske er for naive.

Afsluttende

De foreløbige fund peger på, at alder og baggrund og i nogen grad køn spiller ind på adgang, brug og holdninger: det vil sige, det er vigtigt at gå i dybden med det foreliggende datamateriale for at se, hvad der for eksempel er typisk for de yngste og for de ældste, og om man kan se, at nogle grupper ift baggrund er mere udsatte for risici og negative oplevelser end andre.

Risiko og skadelige oplevelser er ikke det samme: det vil sige, at man kan se, at rigtig mange for eksempel har modtaget fotos af seksuel karakter, men ikke alle disse har oplevet dette som meget negativt og har gået og spekuleret over det i længere tid. Det er også vigtigt at se risiko i forhold til faktisk skade og til, hvordan børn og unge håndterer deres oplevelser.

Der er forskel på, hvad det er for en type risiko og skade, der opleves: For eksempel ser det ud til, at mobning rammer hårdt, mens det kan være lettere at ryste andre oplevelser af sig.

De nationale forskelle optræder på en række områder: men det er umuligt at tegne et entydigt billede af europæiske børns brug af online medier, som grupperer lande ift forholdet mellem adgang, brug og holdninger. For hver kategori, vi har spurgt ind til, optræder der nye konstellationer mellem de forskellige lande. Den kulturelle kontekst har tydeligvis stor betydning, og derfor er det vigtigt både at se på de store træk på tværs af Europa, og på situationen i det enkelte land. På sigt er det tanken, at de omfattende kvantitative data skal suppleres med kvalitative studier, der kan give eksempler til sammenhængende forklaringer på årsag, virkning og betydning.

Dansk kontaktperson:

Gitte Stald, It Universitetet i København E-mail: stald@itu.dk , Tlf.: +45 31146045